

$$\operatorname{tg} \varphi_n = B_n = \frac{h}{g_n} \left(\frac{\Lambda_n + \Lambda_{n+1}}{2} \right)$$

Amb dades obtingudes sobre la fulla n.º 392 (Sabadell) del Mapa de l'Institut Geogràfic i Catastral, hem dibuixat en la figura 4 la corba hipsoclinogràfica de la muntanya de Sant Llorenç del Munt entre els 700 metres i el cim. Les longituds de les línies hipsomètriques mesurades, són

$$\Lambda_7 = 18'9 \text{ Qm.}$$

$$\Lambda_8 = 17'0 \text{ »}$$

$$\Lambda_9 = 13'4 \text{ »}$$

$$\Lambda_{10} = 5'5 \text{ »}$$

i les àrees contingudes entre cada dues d'elles consecutives (per exemple, la enclosa entre les M_9 i M_8 és la g_8) són

$$g_7 = 4'75 \text{ Qm.}^2$$

$$g_8 = 3'75 \text{ »}$$

$$g_9 = 3'25 \text{ »}$$

$$g_{10} = 0'42 \text{ »}$$

D'acord amb aquestes valors, hem pres en les abscisses les longituds $OA = 4'75$; $AB = 3'75$; $BC = 3'25$; $CD = 0'42$; i en les perpendiculars a l'eix OD en els punts A, B, C, D, posem respectivament les longituds $AE = h \Lambda_7 = 0'1 \times 18'9 = 1'89$; $BF = h (\Lambda_7 + \Lambda_8) = 0'1 \times 35'9 = 3'59$; $CG = h (\Lambda_7 + \Lambda_8 + \Lambda_9) = 0'1 \times 49'3 = 4'93$; $DH = h (\Lambda_7 + \Lambda_8 + \Lambda_9 + \Lambda_{10}) = 0'1 \times 54'8 = 5'48$. Unint els punts extrems O, E, F, G, H, de les ordenades així formades, obtenim la línia hipsoclinogràfica de la muntanya, a partir dels 700 metres en amunt.

La inclinació del tros EF, per exemple, dona directament el pendent mig entre els 800-900 metres, amb l'angle φ_8 corresponent. La línia HO (no traçada en el dibuix) marca el declivi mig de la muntanya; hom veu que aquest és màxim prop del vèrtex de la mateixa. D'una manera semblant trobaríem el pendent mig entre dos punts qualsevols del relleu.

Igualment hem de remarcar ací que aquesta representació gràfica, a mesura que anem disminuint l'equidistància, augmenta en exactitud; aquesta vé limitada, doncs, per l'escala del mapa sobre el qual es treballa.

Hi ha encara un altre procediment gràfic per calcular el pendent mig, del qual donarem una lleugera idea. Sabem que les superfícies de revolució